

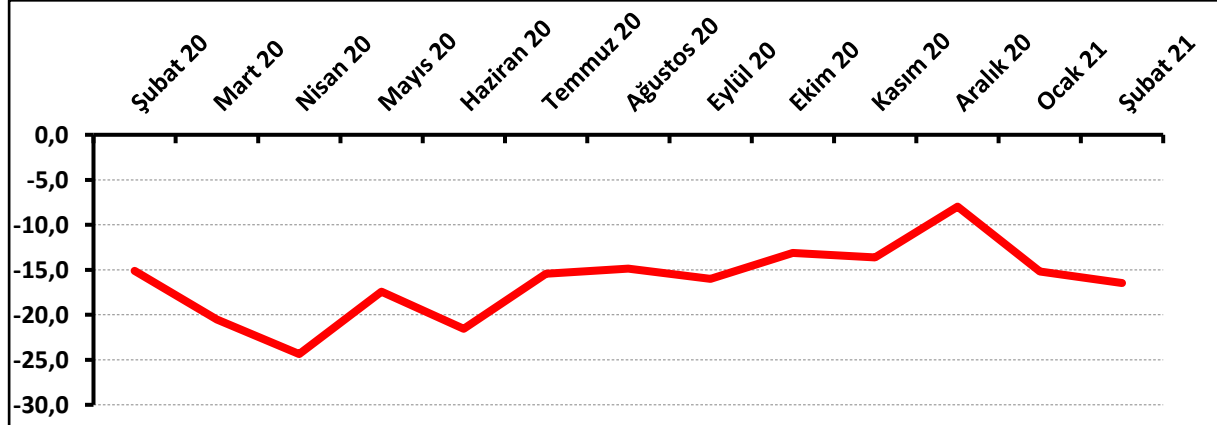
STOKLARDAKİ ARTIŞLARLA PERAKENDE GÜVENİ HAZİRAN AYINDAN BU YANA EN DÜŞÜK SEVİYESİNE GERİLEDİ

TEPE, Şubat 2021’de bir önceki aya göre 1,3 puan, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 1,4 puan azalışla -16,5 puan değerini aldı. Perakende güveninin geçen aya ve geçen yıla kıyasla azalışında geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki iyileşmeye rağmen mevcut stok düzeyindeki artış etkili oldu. “Yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” sektörü Şubat ayında perakende güveni en fazla artan sektör oldu. Bölgeler bazında incelendiğinde ise Şubat ayı perakende güveninde en fazla artış Batı Anadolu Bölgesi’nde görüldü. Perakende güveninde Türkiye, geçen yıla göre AB-27 ve Euro Bölgesi’nden daha iyi performans sergiledi.

Perakende güveni geçen aya ve geçen yıla kıyasla geriledi

Şubat ayında -16,5 puan değerini alan TEPE, geçen yılın aynı dönemine göre 1,4 puan, geçen aya göre 1,3 puan azaldı. Bu değer, geçen yılın Haziran ayından sonraki en düşük düzeyi oluşturuyor. TEPE değerinin aylık ve yıllık azalışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki iyileşmeye rağmen mevcut stok düzeyindeki artış etkili oldu.

Şekil-1. TEPE (Şubat 2020 – Şubat 2021)¹

Tablo-1. TEPE, Aylık Seri

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	-20,3	-21,2	-13,3	-15,3	-16,5	-12,5	-18,6	-20,1	-15,3	-16,5	-13,7	-16,7
2020	-12,7	-15,1	-20,5	-24,4	-17,4	-21,6	-15,4	-14,9	-16,0	-13,1	-13,6	-8,0
2021	-15,2	-16,5										

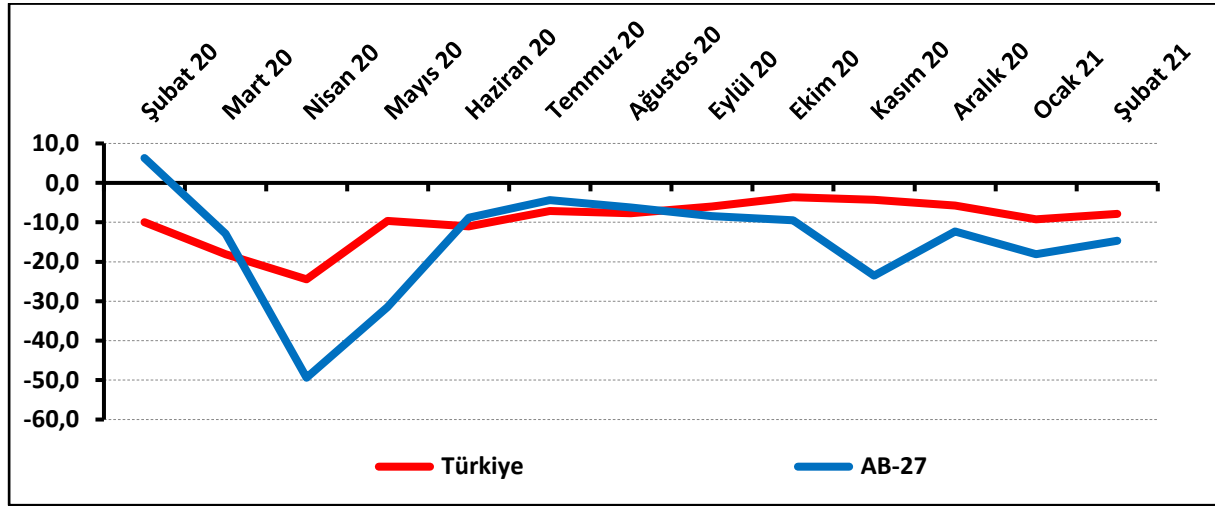
¹ Bültendeki tablo ve grafikler -aksi belirtilmediği sürece- mevsimsellikten arındırılmış serilere göre hazırlanmıştır.

Perakendecilerin satış beklentisi arttı

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Şubat 2021'de -7,8 puan oldu. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 1,4 puan, bir önceki yılın aynı ayına göre 2,1 puan arttı.

Şubat 2021'de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 32,9'u önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, yüzde 35,2'si işlerinde kötüleşme beklediğini belirtti. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 32 oldu.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (Şubat 2020 – Şubat 2021)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi

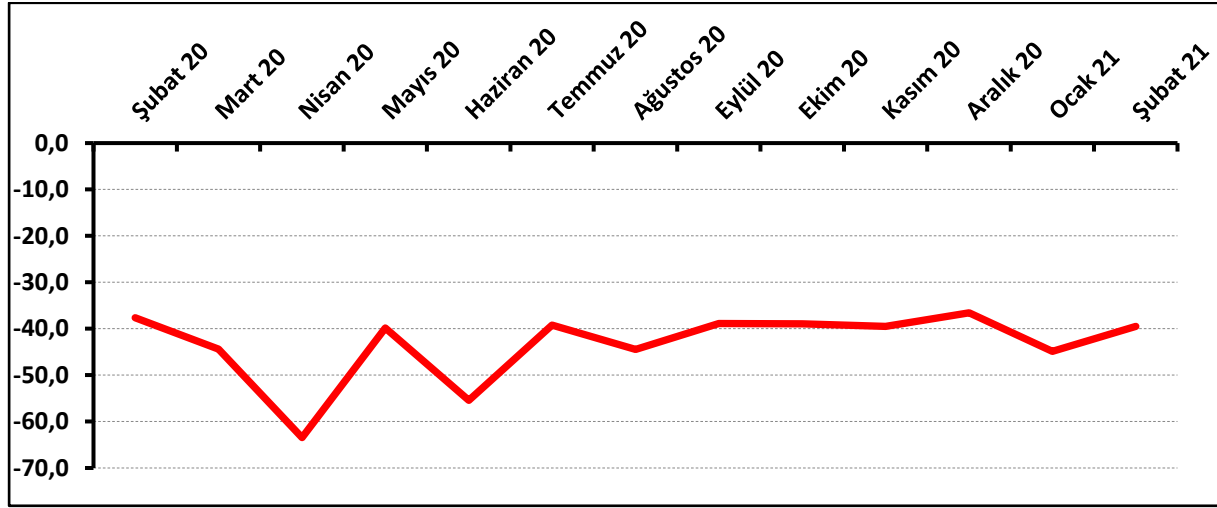
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	-18,9	-24,6	-6,3	-4,8	-7,2	-13,5	-21,4	-21,3	-9,7	-9,8	-5,1	-8,3
2020	-4,1	-9,9	-18,1	-24,4	-9,7	-11,1	-7,1	-7,7	-6,0	-3,6	-4,3	-5,7
2021	-9,2	-7,8										

İşlerin durumu geçen aya kıyasla arttı

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu, Şubat 2021’de -39,5 puan değerini alarak Ocak 2021’e göre 5,4 puan artarken, Şubat 2020’ye göre ise 1,8 puan azaldı.

Şubat 2021’de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 18,1’i geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 57,6 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise yüzde 24,3 oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (Şubat 2020 – Şubat 2021)

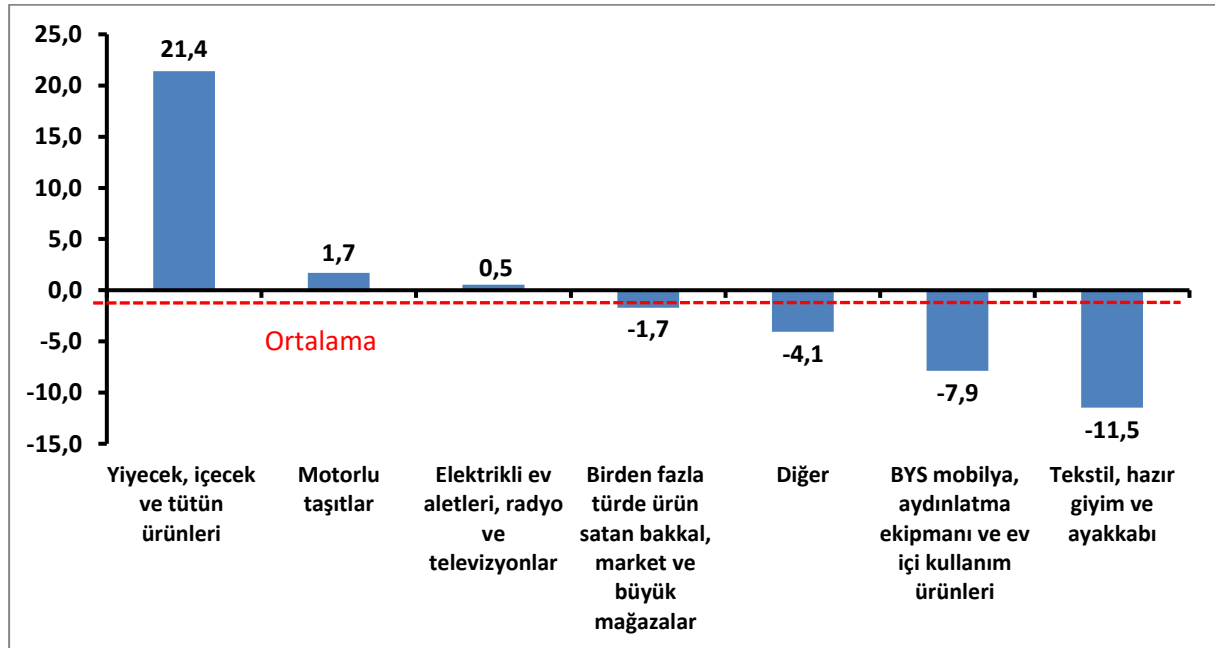
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	-54,1	-51,4	-35,3	-36,3	-38,4	-36,4	-45,4	-48,6	-32,9	-49,3	-41,5	-41,9
2020	-40,9	-37,7	-44,4	-63,5	-39,8	-55,5	-39,2	-44,5	-38,8	-38,9	-39,5	-36,6
2021	-44,9	-39,5										

Perakende güveni en çok “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” sektöründe arttı

Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında, Şubat 2021’de, geçen yılın aynı dönemine göre “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri”, “motorlu taşıtlar” ve “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektörlerinde artış; “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar”, “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)”, “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” ve “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörlerinde azalış görüldü. “Yiyecek, içecek ve tütün ürünleri”, “motorlu taşıtlar” ve “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektörleri ortalama değişimin üzerinde değer alırken; “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar”, “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)”, “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” ve “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörleri ortalama değişimin altında değer aldı. Perakende güveni en fazla “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektöründe azaldı.

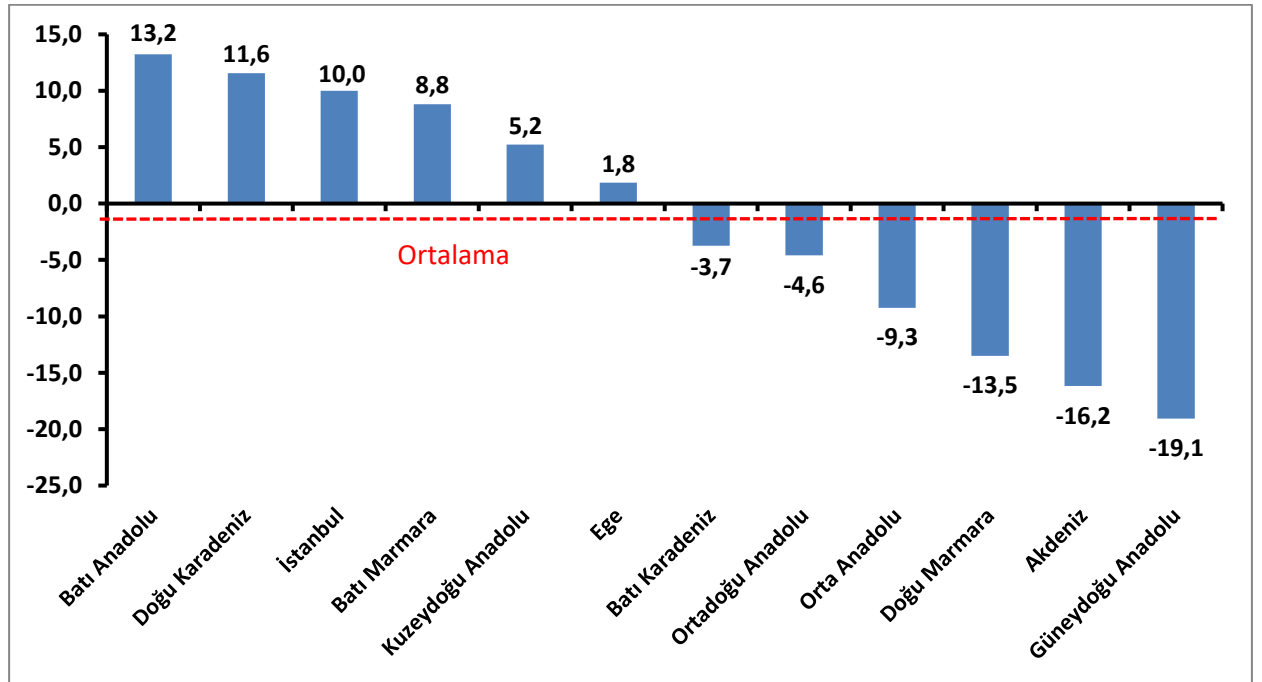
Şekil-4. Alt sektör bazında TEPE’nin Şubat 2021’de geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Perakende güveni en çok Batı Anadolu Bölgesi'nde arttı

Perakende güvenine bölgeler itibarıyla bakıldığında, Şubat 2021'de, geçen yılın aynı dönemine göre Batı Anadolu, Doğu Karadeniz, İstanbul, Batı Marmara, Kuzeydoğu Anadolu ve Ege Bölgelerinde artış; Batı Karadeniz, Ortadoğu Anadolu, Orta Anadolu, Doğu Marmara, Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde azalış görüldü. Batı Anadolu, Doğu Karadeniz, İstanbul, Batı Marmara, Kuzeydoğu Anadolu ve Ege Bölgeleri ortalama değişimin üzerinde değer alırken; Batı Karadeniz, Ortadoğu Anadolu, Orta Anadolu, Doğu Marmara, Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri ortalama değişimin altında değer aldı. Perakende güveni en fazla Batı Anadolu Bölgesi'nde artarken, en fazla azalış Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yaşandı.

Şekil-5. Bölgeler bazında TEPE'nin Şubat 2021'de geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Perakendecilerin satış beklentisi artarken, istihdam beklentisi azaldı

TEPE anketine soru bazında bakıldığında, Şubat 2021’de, “geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu”, “önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi” ve “gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi” göstergeleri hem Şubat 2020’ye göre hem de Ocak 2021’e göre artarken; “önümüzdeki 3 ayda istihdam beklentisi” azaldı. “Önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş beklentisi” Ocak 2021’e göre azalış, Şubat 2020’ye göre artış gösterdi. “Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi” ve “işlerin geçen yıla göre durumu” göstergeleri ise yıllık bazda azalırken, aylık bazda arttı.

Tablo-4. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Endeks 02/2020	Endeks 01/2021	Endeks 02/2021	Bir önceki aya göre değişim 02/2021	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 02/2021
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-51,7	-50,0	-49,0	1,0	2,7
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ²	16,3	13,6	7,4	-6,2	-8,9
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-20,4	-14,6	-14,8	-0,2	5,6
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-9,9	-9,2	-7,8	1,4	2,1
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	3,1	3,5	1,5	-2,0	-1,6
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	39,5	34,6	37,2	2,6	-2,3
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-37,7	-44,9	-39,5	5,4	-1,8
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	5,1	4,0	9,7	5,7	4,6

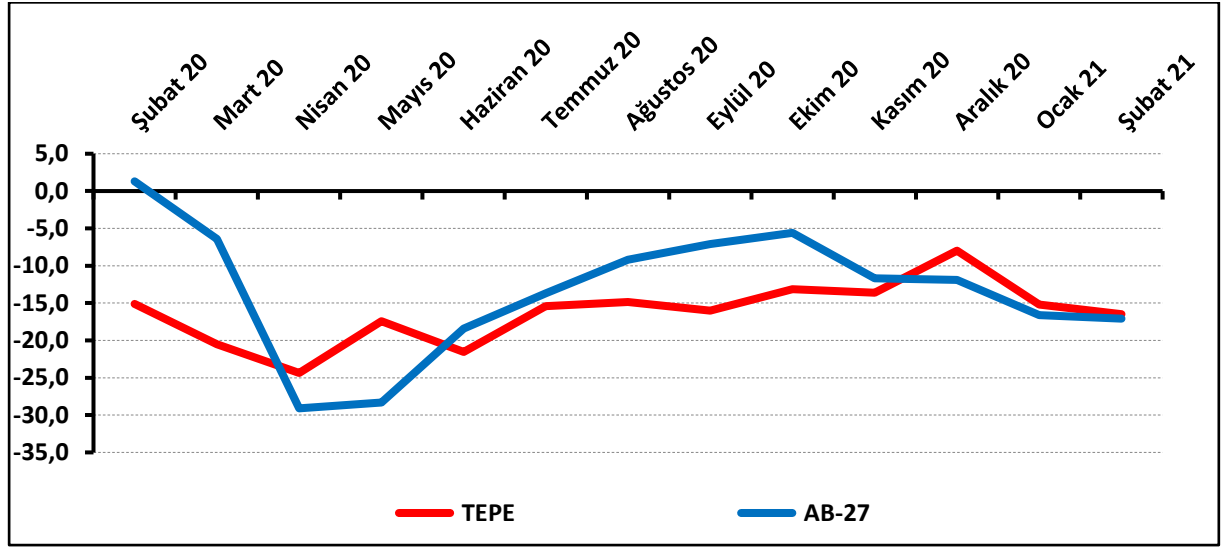
² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4’deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

AB’de perakende güveni azaldı

AB-27 Perakende Güven Endeksi, Şubat 2021’de -17,1 puan değerini aldı. AB-27’de perakende güveni bir önceki aya göre 0,5 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 18,4 puan azaldı. Türkiye, geçen yılın aynı dönemine kıyasla AB-27 ve Euro Bölgesi’nden daha iyi performans sergiledi.

Şekil-6. TEPE ile AB-27 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Şubat 2020 – Şubat 2021)

Tablo-5. AB-27

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	-0,5	0,1	1,7	0,2	0,6	1,2	0,6	1,5	1,1	0,0	0,9	1,8
2020	1,2	1,3	-6,4	-29,1	-28,3	-18,4	-13,7	-9,2	-7,1	-5,6	-11,7	-11,9
2021	-16,6	-17,1										

Perakende güveninde Türkiye, geçen yıla göre değişimde AB-27 ve Euro Bölgesi'nden daha iyi performans sergiledi

AB-27 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında, Şubat ayında geçen yıla göre artış gösteren tek ülke Finlandiya oldu. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise sırasıyla Slovenya, Malta ve Hırvatistan oldu. Bir önceki aya göre en fazla artış Slovenya'da yaşandı. Perakende Güven Endeksinde Şubat 2020'ye göre azalış AB-27'de 18,4 puan, Euro Bölgesi'nde 18,9 puan oldu. Ocak 2021'e göre değişim incelendiğinde ise Türkiye'nin AB-27 ve Euro Bölgesi'nden daha kötü performans sergilediği görüldü.

Tablo-6. AB-27 Ülkeleri** ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Şubat 2020 ve Ocak 2021'e göre)

Ülkeler*	Şubat 2020'ye göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)**	Ocak 2021'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Finlandiya	12,7	3,4
Arnavutluk	-0,6	2,5
Türkiye	-1,4	-1,3
Estonya	-3,3	5,7
Romanya	-7,9	8,4
Danimarka	-8,6	-10,9
Fransa	-9,1	-4,0
Sırbistan	-12,8	3,0
Polonya	-14,2	1,8
İrlanda	-15,7	-1,8
Macaristan	-16,1	-0,9
Makedonya Cumhuriyeti	-16,8	-2,5
İtalya	-17,4	5,0
AB-27	-18,4	-0,5
Çek Cumhuriyeti	-18,6	-0,9
Hollanda	-18,6	-1,6
Litvanya	-18,8	1,1
Euro Bölgesi-19	-18,9	-0,6
Belçika	-20,4	5,1
İsveç	-20,5	0,9
Almanya	-21,3	-2,1
Bulgaristan	-22,3	1,4
Portekiz	-22,6	-4,7
Slovakya	-22,8	-1,3
Avusturya	-23,9	8,3
Letonya	-24,5	-3,6
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-27,3	-1,6
İspanya	-31,6	-4,7
Karadağ	-36,2	-1,3
Yunanistan	-37,6	8,8
Hırvatistan	-41,1	4,8
Malta	-48,6	2,4
Slovenya	-50,5	9,4

*Eurostat tarafından Temmuz 2017'den itibaren Makedonya, Karadağ ve Sırbistan; Ocak 2019'dan itibaren İrlanda; Haziran 2019'dan itibaren Arnavutluk ülke verilerine eklenmiştir. Birleşik Krallık 31 Ocak 2020'de Avrupa Birliği'nden ayrılmış ve Şubat 2021 verileri açıklanmamıştır.

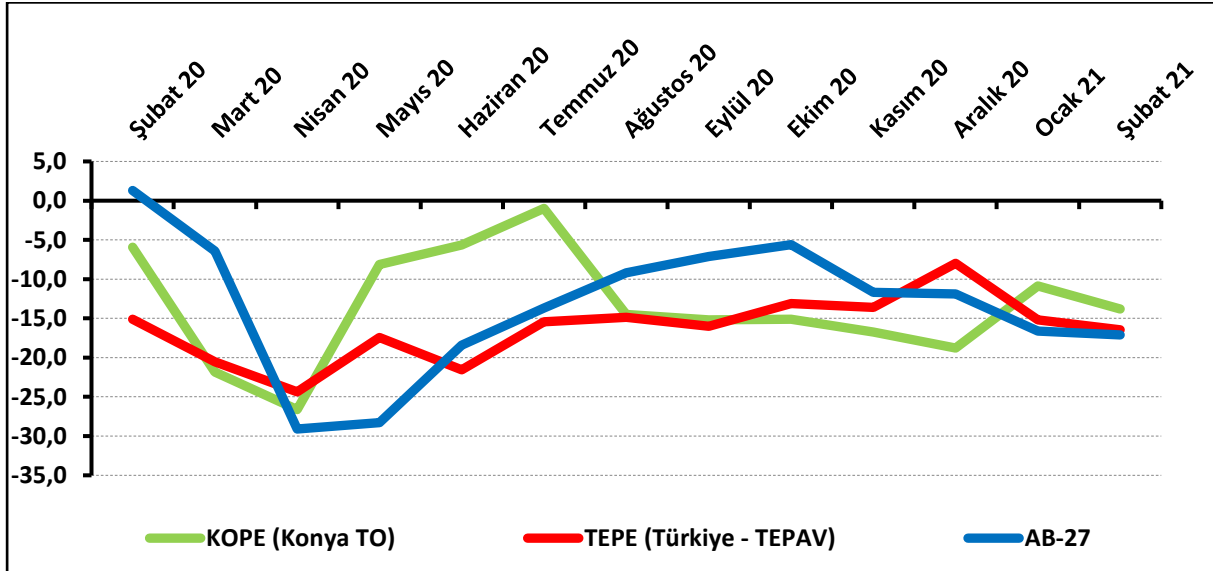
**Sıralama Şubat 2020 değişimine göre yapılmıştır.

Konya'da perakende güveni Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) iş birliğinde gerçekleştirilen Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) kapsamında, Şubat 2012'den bu yana Konya'da faaliyet gösteren 300 perakendeci ile her ay yüz yüze anketler yapıyor.

Şubat ayında TEPE -16,5 puan değerini alırken KOPE -13,8 puan değerini aldı. KOPE, geçen yılın aynı dönemine göre 7,9 puan, TEPE 1,4 puan azaldı. KOPE değeri bir önceki aya göre ise 2,9 puan azaldı. Konya perakendesi Şubat ayında Türkiye genelinden ve AB-27'den daha iyi performans sergiledi.

Şekil-7. KOPE, TEPE ile AB-27 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Şubat 2020 – Şubat 2021)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	-16,4	-18,1	-13,1	-14,5	-13,6	-6,5	-14,5	-11,1	-12,8	-17,3	-8,9	-7,3
2020	-4,5	-5,9	-21,8	-26,6	-8,1	-5,6	-1,0	-14,5	-15,2	-15,1	-16,7	-18,8
2021	-10,9	-13,8										